

Uprava družbe
Premogovnik Velenje d.d., Partizanska cesta 78, SI-3320 Velenje
v skladu s prvim odstavkom 49. člena statuta družbe ter s petim odstavkom 320. člena in
185. člena ZGD-1

objavlja
ugotovitve posebnega revizorja družbe
Premogovnik Velenje d.d.

Na skupščini delničarjev družbe Premogovnik Velenje d.d. ("Premogovnik Velenje") dne 26.5.2014 je bil zaradi preveritve vodenja posameznih poslov družbe s sklepom skupščine imenovan posebni revizor v skladu s 319. členom Zakona o gospodarskih družbah ("ZGD-1").

Skupščina delničarjev je kot posebnega revizorja imenovala družbo Ernst & Young d.o.o. ("EY").

EY je s posebno revizijo pričel septembra 2014, ki se je zaključila 8.6.2015. E&Y je v okviru posebne revizije preveril posamezne posle Premogovnika Velenje v obdobju zadnjih pet let od dneva sprejema sklepa skupščine in jih ocenjeval z vidika (i) smotrnosti in ustreznosti sprejema odločitev, (ii) izvedbe poslov in (iii) vpliva poslov na poslovanje družbe. Pregled v II. fazi, ki se je pričela v januarju 2015 je obsegal vzorec izbranih transakcij in poslovnih odločitev v zvezi z izbranimi področji posebnega pomena od leta 2009 do 2014. Vzorec izbranih transakcij je potrdil NS na svoji seji ob koncu leta 2014. EY je v okviru posebne revizije ugotovil obstoj morebitnih nepravilnosti na več področjih poslovanja družbe Premogovnik Velenje, pri čemer te ugotovitve zahtevajo ustrezno pravno presojo z namenom ustreznih korektivnih ukrepov.

V zvezi z opravljeno posebno revizijo je EY pripravil poročilo posebne revizije izbranih poslovnih dogodkov z dne 8.6.2015 ("Poročilo") in ga 11.6.2015 izročil upravi Premogovnika Velenje ter s Poročilom seznanil nadzorni svet Premogovnika Velenja.

EY je ugotovil morebitno neustrezno postopanje na več področjih. Identificiral in opredelil je več področij, na katerih je prišlo do morebitnih nepravilnosti. Področja obsegajo (i) poslovanje z občinami, (ii) donacije in sponzorstva, (iii) poslovanje preko posrednikov, (iv) razvojne in druge storitve, ki so bile izločene iz delovanja skupine Premogovnika Velenje, (v) gradbene projekte, (vi) nakupe zemljišč in drugih nepremičnin ter (vii) druge primere (transport premoga, varovanje objektov in prostora, odškodnine in nakupe zemljišč v pridobivalnem prostoru).

V nadaljevanju predstavljamo povzetek ugotovitev posebnega revizorja EY, kot sledi:

1. Poslovanje z občinami

V pregledanem obdobju je družba Premogovnik Velenje plačevala dodatne posebne odškodnine kot so zahtevane v okviru koncesnin. EY je ugotovil, da so bili sporazumi, na podlagi katerih so bila občinam nakazana sredstva, prvič sklenjeni šele v letu 2010. Kriteriji dodelitve sredstev iz pogodb niso bili razvidni, družba Premogovnik Velenje pa naj bi opustila ustrezen nadzor nad porabo sredstev. Nekateri pregledani projekti občin, ki so bili financirani iz teh sredstev, niso bili povezani s posledicami rudarjenja, nekateri izmed njih pa so bili izvajani zunaj pridobivalnega prostora. Posebni revizor je opozoril tudi na morebitne nepravilnosti pri najemu zemljišč s strani občin.

2. Donacije in sponzorstva

V okviru pregleda je EY v zvezi z danimi sponzorstvi in donacijami družb v skupini Premogovnik Velenje izpostavil morebitno povišano tveganje za koruptivna ravnanja na podlagi (i) šibkosti vzpostavljenega notranjega kontrolnega sistema na tem področju, (ii) večina sredstev je bilo močno koncentrirano na manjše število prejemnikov, (iii) v nekaterih primerih je bilo ugotovljeno nasprotje interesov pri dodeljevanju sredstev, (iv) o izboru prejemnikov je pri največjih sponzorstvih odločalo le najvišje vodstvo posameznih družb iz skupine Premogovnika Velenje, (v) sredstva se niso dodeljevala preko javnih in transparentnih razpisov, izbor pa se ni izvajal za daljša časovna obdobja, da bi se zagotovila preglednost nad prejetimi vlogami, (vi) nakazila se v nekaterih primerih niso izvedla neposredno sponzorirancu, s čimer je družba izgubila neposredni nadzor nad porabo sredstev.

3. Poslovanje preko posrednikov

Družbe iz skupine Premogovnik Velenje so po ugotovitvah EY v več primerih posrednike obravnavale kot ekskluzivne dobavitelje, hkrati pa se v nekaterih primerih, kjer bi bilo to mogoče, ni preverjala možnost poslovanja preko konkurenčnih distributerjev oziroma neposredno s proizvajalci. Posebni revizor je ugotovil, da v določenih primerih niso bili izvedeni postopki javnega naročanja v skladu z zakonodajo. Obravnavani posredniki so v večini primerov delovali kot distributerji in so bili skoraj popolnoma odvisni od poslovanja z družbami skupine Premogovnik Velenje. Družba Premogovnik Velenje se je prav tako v določenih primerih poslovanja s posredniki izpostavila tveganju nasprotja interesov. Ukinjeno je bilo letno ocenjevanje dobaviteljev, na podlagi katerega bi se lahko ocenilo tudi poslovanje posameznega posrednika in pridobilo razumevanje nadaljnjih pogajalskih izhodišč.

4. Razvojne in druge storitve, izločene iz delovanja skupine Premogovnik Velenje

V opazovanem obdobju je bilo pri več dobaviteljih ugotovljen obstoj morebitnih nepravilnosti v zvezi z naročanjem proizvodov in storitev preko hčerinskega podjetja družbe Premogovnik Velenje, tudi v zvezi z neizvajanjem postopkov javnega naročanja. Velik delež nabav naj ne bi bil izveden s procesom javnega zbiranja ponudb, za kar posebni revizor ugotavlja, da je imelo vpliv na zmanjšanje konkurenčnosti in transparentnosti poslovanja. Nekateri dobavitelji naj bi bili v veliki meri odvisni od poslovanja s skupino Premogovnik Velenje ali pa medsebojno lastniško prepleteni.

5. Gradbeni projekti

V zvezi z gradbenimi projekti je bilo identificiranih več morebitnih nepravilnosti v povezavi z družbami skupine Premogovnik Velenje. Le-te so povezane med drugim z: (i) nepridobivanjem pisnih soglasij za izvedbo projektov s strani Premogovnika Velenje, (ii) dajanjem poroštev brez soglasja nadzornega sveta družbe, (iii) neopredeljenimi načini pošiljanja ponudb dobaviteljem in načini izbire dobaviteljev, (iv) neopredeljitvijo podizvajalcev ob vstopu v posamezne projekte, (v) vstopom v projekte, kjer sta bila investitor in podizvajalec povezani osebi, (vi) pokalkulacijami za spremljavo projektov, ki so opredeljevale le zoženo stroškovno ceno in niso vključevale morebitnih drugih stroškov (garancij, stroškov vodenja itd.) s čemer je bil onemogočen finančni nadzor nad izvajanjem projektov, (vii) izvajanjem večine projektov pretežno s strani podizvajalcev, (viii) s sklepanjem pogodb, kjer je bila za poplačilo storitev določena pridobitev stanovanja in ne plačilo v denarju, (ix) nedokončano dopolnilno gradnjo, (xii) nerealizacijo investicij in nedokončanjem razvoja produktov, (x) vabljenjem družb, ki so bile neposredni manjšinski družbeniki oz. tesno povezane z investitorjem, k oddaji ponudb.

6. Nakupi zemljišč in drugih nepremičnin

Morebitne nepravilnosti pri nakupih zemljišč in drugih nepremičnin se nanašajo na bistvene razlike med ocenjenimi vrednostmi GURS in nakupnimi cenami, razlike med povprečnimi cenami cenilca ter nakupnimi cenami, nerealizacije gradbenih projektov (opustitev namenov, zaradi katerih so bila zemljišča kupljena) ipd. Hkrati so bile ugotovljene morebitne nepravilnosti tudi pri najemanju izvajalcev za projekte v povezavi s sanacijami in gradbenimi deli, morebitne nepravilnosti v zvezi z naknadnim višanjem pogodbenih cen ter najemanjem družb, ki so bile lastniško prepletene z izvajalci gradbenih projektov.

7. Drugi primeri

EY je v zvezi z ostalimi pregledanimi posli ugotovil morebitne nepravilnosti na področju transporta premoga, varovanja objektov in prostora ter v zvezi z odškodninami in nakupi zemljišč v pridobivalnem prostoru. Premogovnik Velenje pri izboru dobaviteljev naj ne bi preveril drugih ponudnikov, določene cene pa naj bi bile opredeljene v nasprotju z običajnimi standardi v panogi. Družba prav tako naj ne bi preverjala opravljenih storitev in v določenih primerih ni pridobila konkurenčnih ponudb. V zvezi z odškodninami in nakupi zemljišč v pridobivalnem prostoru so bile ugotovljene morebitne nepravilnosti pri cenitvah in ponudbah za ureditev zemljišč.

EY je v Poročilu podal ugotovitve posebne revizije ter upravi Premogovnika Velenje d.d. predlagal načrt nadaljnjih ukrepov. Predlagani ukrepi s strani EY se nanašajo predvsem na pravno presojo morebitnih nepravilnosti in morebitno odgovornost oseb, ki so izpostavljene v Poročilu. EY je med nadaljnjimi ukrepi upravi Premogovnika Velenje tako predlagal (i) pridobitev ekspertnega mnenja in oceno morebitnega oškodovanja družbe v določenih primerih, (ii) pridobitev pravnega mnenja in posvetovanje s pravnimi strokovnjaki glede predlaganih nadaljnjih postopkov, ter (iii) izvedbo dodatnih ukrepov z namenom sanacije stanja v družbi.

Uprava PV je že v letu 2014 začela z izvedbo določenih ukrepov. Tako v letu 2014 zaradi težke likvidnostne situacije ni (i) plačala nobene odškodnine občinam, razen koncesnine, (ii) donacije in sponzorstva je omejila na minimum, le te pa se dogovorijo kvartalno v okviru HSE. Uprava PV je (iii) pričela z modifikacijo sistema nabave in postavitvijo ocenjevanja dobaviteljev, (iv) naročanja materiala in storitev ne izvaja več preko hčerinskih družb. Skupina PV od leta 2014 (v) na segmentu gradbenih projektov zaključuje podpisane obstoječe pogodbe, z novimi posli na tem področju pa se ne ukvarja, (vi) na nepremičninskem področju je v fazi dezinvestiranja, novih nakupov ne izvaja. Na področju varovanja (vii) je prekinjena pogodba v letu 2014, prav tako ni izvajala odkupov zemljišč v pridobivalnem prostoru.

Po prejemu in pregledu Poročila posebne revizije je Uprava PV pripravila akcijski načrt, s katerim bo v praksi implementirala priporočila družbi, zapisana v omenjenem poročilu.

Uprava Premogovnika Velenje želi delničarje obvestiti, da ima vsak delničar v skladu s petim odstavkom 320. člena ZGD-1 pravico zahtevati od Premogovnika Velenje prepis posebnega revizorjevega poročila. Poročilo je zaupne narave, informacije v njem pa delničar ne sme posredovati naprej.

To obvestilo je v skladu z 49. členom statuta družbe objavljeno na javno dostopnih spletnih straneh Premogovnika Velenje.

Velenje, 28.7.2015

Predsednik uprave:
mag. Ludvik Golob

Član uprave:
Boris Štefančič, MBA

